

הפירמידות במצרים

איך בנו את המבנה האדיר הזה? מנין הגיעו האבנים הענקיות הכבדות הללו? איך גלגלו אותן לאתר הבניה? כמה אנשים השתתפו בבניה? הבה נשוב אלפי שנים אחורנית, אל מצרים העתיקה, שם מצויות הפירמידות – אחד הפלאים המדהימים ביותר, שמעוררים התפעלות עד היום.

פירמידה פרושה מבנה בעל בסיס ריבועי וארבעה צדדים בצורת משולשים, כאשר לכל המשולשים יש קודקוד משותף. ממש כמו כובע ליצן שיש לו בסיס מרובע.

מלכי מצרים, הפרעונים, הכינו לעצמם עוד בחייהם קברי ענק בצורה של פירמידות. לתוך הפירמידות האלה הכניסו את החפצים האישיים של כל מלך עם כל אוצרותיו. לאחר מותו, הכניסו את גופת המלך לתוך הפירמידה. אחת החכמות של המצרים, שגם היא נחשבת כתעלומה עד היום הזה, היא חניטת הגופות. רופאי מצרים היו יודעים לשמר את הגופות, וכך הגוף נשאר במצבו גם לאחר אלפי שנים.

הפירמידות נבנו בצורה מופלאה וכך הן מהוות תעלומה עצומה בעיני חוקרים אשר לא הצליחו לגלות עד היום את סודותיהן. בכל מקרה הן מעידות על ידע רב שהיה בידיהם של המצרים באותה העת.

כדי להקים פירמידה יש לבצע תהליך ארוך. ראשית, היה צריך לתכנן את המקום של הפירמידה. לשם כך הגיעו האסטרונומים ותכננו את הפירמידה כך שכל אחת מצלעותיה פנתה באופן מדויק לכל אחד

מהכוונים. (צפון, דרום, מזרח, מערב). פתחי הפירמידות פנו לכוכב הצפון.

את קווי הפירמידה שרטטו על חולות המדבר, ואז החלו להביא את האבנים הגדולות, אותן חצבו במחצבות רחוקות. כל אחת מהאבנים שקלה כשני טון. היו אף אבנים כבדות יותר שמשקלן בין 14 ל-25 טון! (טון אחד הוא 1000 ק"ג).

המצרים פתחו שיטה לחציבת אבני הענק ולהעברתן אל מקום הפירמידה. משערים שהעבירו את האבנים על גלגלות עד לשפת הנהר, אחר כך העבירו אותן לספינות שהשיטו אותן עד לקרבת הפירמידה, ומשם שוב על גלגלות עד מתחם הבניה. בגרירת האבנים ובבנית הפירמידות בכלל השתתפו עשרות אלפי עבדים שעבדו עבודת פרך.

את הפירמידות בנו מחלקן התחתון כלפי מעלה, כשבכל שורה האבנים נכנסות מעט פנימה בצורה מדורגת. עד שנוצר מבנה סגור ואטום לגמרי.

אחת התעלומות היתה כיצד הצליחו להעלות את האבנים הכבדות כל כך לשכבות העליונות של הפירמידה? משערים שהמצרים השתמשו בכבש עם שיפוע ובדרכים שונות העלו את אבני הענק האלה. על פי ההשערות נבנתה פלטפורמה (משטח מוגבה, בימה) שהתרוממה ככל שהתקדמה הבניה. הפלטפורמה כוסתה בבוץ ובמים והיתה חלקה כל כך עד שהצליחו להסיע את האבנים במעלה המבנה. חוקרים אחרים

סוברים כי האבנים הונפו והונחו במקומן על ידי מנופים מיוחדים. צורת הבניה המיוחדת הזו יצרה מבנה חזק ועמיד לאורך שנים רבות.

עד היום התגלו במצרים פירמידות בגדלים שונים, אבל חוקרים חושבים שיש עוד פירמידות אבודות שנקברו מתחת לחולות המדבר. רק לפני שנתיים התגלתה פירמידה חדשה בחולות מדרום לקהיר. הפירמידה הגדולה ביותר נמצאת ליד העיר גיזה.

הפירמידה בגיזה נבנתה על ידי המלך חופו, והיא מורכבת משני מליון ושלש מאות אלף אבנים. גובהה של הפירמידה 147 מטרים, כגובה בנין בן חמישים קומות, שטח הבסיס שלה הוא 40,000 מטרים רבועים. הפירמידה נבנתה במשך 20 שנה. בעבודה זו הועסקו כ-20,000 עבדים. מחישוב מדוייק שנעשה נמצא כי כל עשר דקות לערך הונחה אבן ענקית כלומר, העבודה התנהלה בקצב מהיר ביותר שהוכתב לעבדים הרבים.

בתורה מסופר לנו שבני ישראל בנו ערי מסכנות. כלומר, הם עסקו בבניה בארץ מצרים. כאשר אנו מבינים את עצמתה של מצרים ואת עבודת הבניה שנעשתה באותם ימים, אנו יכולים להבין טוב יותר מהי עבודת פרך שהשתעבדו בה אבותינו במצרים.

ולכן, כאשר אנו יושבים בליל הסדר אנו אומרים בכוונה רבה: "ואלו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים".

הפירמידות – משימות/ כ.ג.

1. מהי פירמידה? כתוב שני פירושים

_____ .1

_____ .2

2. לצורך מה נבנו הפירמידות במצרים?

3. ציינו שלוש עובדות אשר מהוות עג היום תעלומה אצל החוקרים.

_____ תפקיד

הסוגריים בשורה 20 הוא:

1. הסבר

2. פירוט

3. מקור

4. ציטוט

4. תפקיד הסוגריים בשורה 24 הוא:

1. הסבר

2. פירוט

3. מקור

4. ציטוט

5. כיצד הצליחו להעלות את האבנים הכבדות כל כך לשכבות

העליונות של הפירמידה? ציינו שתי השערות שמופיעות בטקסט.

_____ .1

2.

6. מדוע לדעתכם היה צורך להסיע את האבנים הגדולות ממרחק?

7. סדרו ברצף נכון את המשפטים הבאים:

_____ העבירו את האבנים הגדולות בגלגלת עד לשפת הנהר

_____ חצבו את האבנים הגדולות

_____ השיטו את האבנים הגדולות

_____ העבירו את האבנים בגלגלת עד למתחם הבניה

8. תפקיד המרכאות בשורה 55 הוא:

1. היפוך

2. דו-שיח

3. ציטוט

4. שם, כינוי

9. כתבו את הספרות במילים:

46 פירמידות _____

147 מטרים _____

50 קומות _____

10. בשורה 40 כתוב "...חוקרים חושבים שיש עוד פירמידות אבודות.." הוכיחו מהטקסט כי החוקרים צודקים.

11. מילת הקישור לכן בשורה 54 היא מילת קישור של

1. סיבה

2. תוצאה

3. זמן

4. ניגוד

12. מהי הפסקה שהרשימה אתכם ביותר והוסיפה לכם ידע? העתיקו את תחילתה ונמקו תשובתכם.

13. הטקסט "הפירמידות במצרים" הוא:

1. טקסט סיפורי

2. טקסט עיוני

3. טקסט מפעיל

14. כתבו שתי הוראות התנהגות לתלמידים שיוצאים לבקר באתר היסטורי.

1.

15. מהי מטרת הטקסט?

1. לתאר לנו את תהליך בניית הפירמידות מבחירת המקום המתאים ועד הנחת האבן האחרונה.
2. לספר על חוכמתם של המצרים, שעד היום גדולי החוקרים לא הצליחו להבין כיצד בנו את הפירמידות.
3. להציג את הקושי בבניית פירמידה, ואת הזמן הרב ומספר העבדים הרב לצורך בניית פירמידה.
4. להמחיש בפני הקוראים את הנס שגדול שעשה ה' לעם ישראל בהוציאו אותו ממצריים.

16. העתיקו מהסיפור מילים מתאימות לטבלה המצורפת:

ת עצם	ת תואר	ות	פעולה	הפועל
ם	ת	ו	גדות	ם
